

Klar til LER 2.0 - For graveaktører

Denne vejledning henvender sig til dig, der er graveaktør og vant til at arbejde i LER.

Med vejledningen får du et overblik over, hvilke grundlæggende funktioner i LER, som er ændret, og hvad du som graveaktør skal være opmærksom på i LER 2.0.

Ledningsejere og tjenesteydere henvises til 'Klar til LER 2.0 - For ledningsejere'.

Indhold

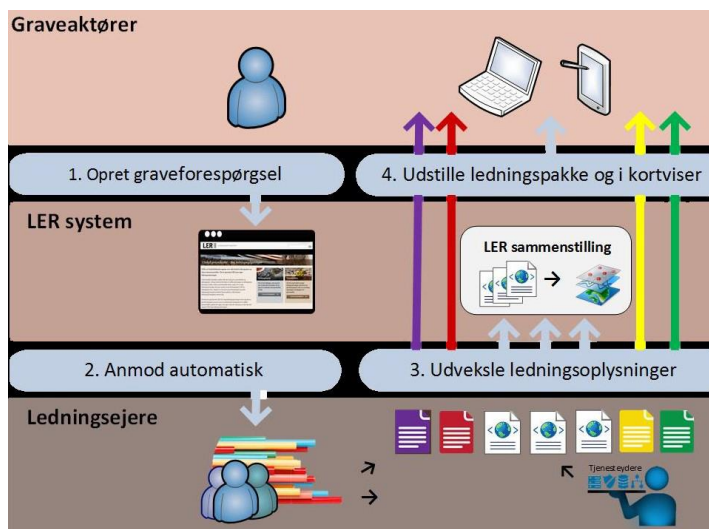
Introduktion til LER 2.0	3
Søg ledningsoplysninger	3
Status for ledningspakken og link til svar	4
Se ledningsoplysninger i kortviseren	5
Download ledningspakken til din egen enhed	6
Ledningsoplysninger på PDF eller print	6
Eksempler – Graveforespørgsel i og efter indfasningsperioden	7
Hvad sker der, når indfasningsperioden er slut 1. juli 2023?	7

Introduktion til LER 2.0

LER 2.0 er langt hen ad vejen det LER, du kender, men med flere muligheder for at håndtere og behandle ledningsoplysninger i forbindelse med gravearbejde.

Indfasningsperiode

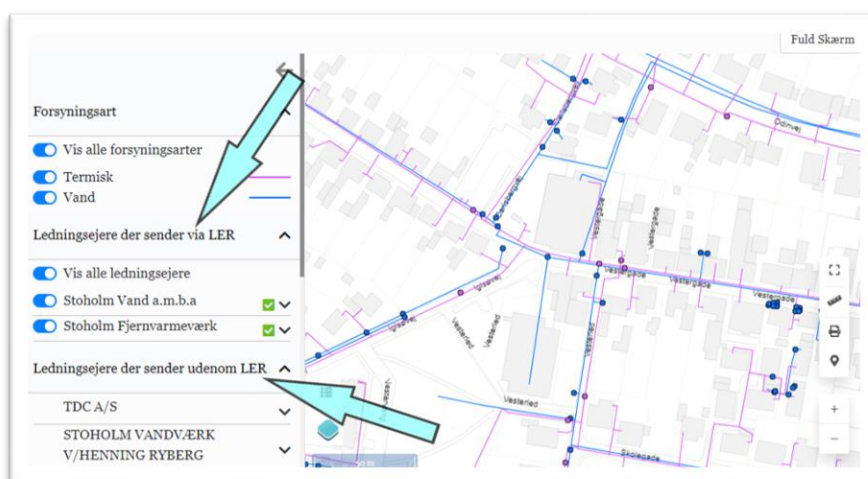
Indfasningsperioden for LER 2.0 løber fra d. 3.1.2020 og 3 ½ år frem til 1. juli 2023. Perioden giver ledningsejerne tid til at tilpasse deres ledningsoplysninger efter de nye regler. Derfor kan de tilslutte sig løbende, efterhånden som de bliver parate. I indfasningsperioden vil du som graveaktør få at vide, om du får tilsendt ledningsoplysninger via det nye LER 2.0 eller direkte fra ledningsejer via mail, som du plejer. Det betyder, at du ikke kan forvente det fulde udbytte af LER 2.0 fra dag ét, men det vil opnås gradvist, som flere ledningsejere tilslutter sig. Nedenstående billede viser, hvordan ledningsoplysningerne udveksles i indfasningsperioden.

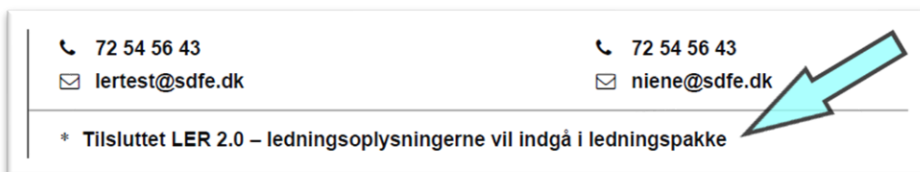
Søg ledningsoplysninger

Du søger ledningsoplysninger ved at oprette en graveforespørgsel på samme måde som i det gamle LER. Efter du har søgt ledningsoplysninger kommer du til resultatsiden for graveforespørgslen.

Når du kigger på resultatet af din graveforespørgsel kan du se, hvilke ledningsejere der sender ledningsoplysninger via LER og hvilke der sender udenom LER.

Det fremgår også af din kvittering for graveforespørgslen, om den enkelte ledningsejer er tilsluttet LER 2.0 eller ej, og dermed om ledningsejeren sender ledningsoplysninger via LER eller udenom LER. Ledningsejers status for tilslutning til LER 2.0 er angivet ud for hver ledningsejer.

Det vil sige, at du i indfasningsperioden får et klart overblik over, hvilke ledningsejere, du kan forvente, sender deres ledningsoplysninger til dig gennem LER og hvilke ledningsejere, der sender deres ledningsoplysninger til dig uden om LER.

I løbet af 5 arbejdsdage vil du modtage ledningsoplysninger enten direkte fra ledningsejeren eller via LER 2.0, hvis ledningsejeren er tilsluttet. Husk at du altid skal vente med at grave, indtil du har modtaget eller indhentet alle relevante oplysninger for dit gravearbejde.

Status for ledningspakken og link til svar

Når du har oprettet en graveforespørgsel, dannes der en ledningspakke. Du modtager en mail med titlen "Status for ledningspakke med LER nr. 1234 er ændret", når alle ledningsejerne, der er tilsluttet LER 2.0, har afleveret deres ledningsoplysninger eller hvis fristen for aflevering af ledningsoplysninger er overskredet og en eller flere ledningsejer(e) stadig mangler at aflevere ledningsoplysninger.

I mailen er der to links. Første link sender dig direkte til LER's eksterne kortviser, hvor du kan se ledningsoplysninger uden at være logget på LER:

Ledningspakken tilgås via den eksterne kortviser via dette link: <https://kortviser-extest.ler.dk/?diggingRequestNr=1234&ledningspakkeGuid=ebe0b70e-3e94-4b78-a201-7fcb2d6d2fa9>

Via andet link kommer du ind til resultatsiden for graveforespørgslen på ler.dk, hvor du kan se ledningsoplysningerne i kortviseren. Dette link kræver login til LER.

Ledningspakken tilgås via LER.dk via dette link:

https://extest.ler.dk/Graveforesporgsler/R.4.Resultat_af_forespoergsel.aspx?id=123d2480-6be2-4ff9-9637-f6cc93a62809.

Nedenstående oversigt viser, hvad de forskellige ledningspakkestatusser betyder samt i hvilke situationer status ændrer sig:

- **Status 'Delvist komplet'**: Denne status betyder, at der er indsendt ledningsoplysninger fra alle ledningsejere i ledningspakken, som er tilsluttet LER 2.0, men at der er mindst en ledningsejer i ledningspakken, som ikke er tilsluttet LER 2.0. Du skal således også huske, at forholde dig til ledningsoplysninger, der kommer via mail.
- **Status 'Komplet'**: Denne status betyder, at alle ledningsejere i ledningspakken er tilsluttet LER 2.0 og har indsendt ledningsoplysninger.
- **Status 'Svarfrist udløbet'**: Denne status betyder, at fristen for indsendelse af ledningsoplysninger er overskredet og at en eller flere ledningsejer(e) stadig mangler at indsende ledningsoplysninger. Når ledningspakken får denne status, bør man kontakte ledningsejere for at rykke for udleveringen af ledningsoplysningerne. Ledningsejere modtager også en automatisk rykker fra LER.

Se ledningsoplysninger i kortviseren

Hvis ledningsoplysningerne skal bruges ude på gravestedet, foreslår SDFI, at det foregår via en tablet for at kunne gøre brug af funktionerne i kortviseren.

Når du har åbnet din graveforespørgsel i kortviseren, kan du blandt andet:

- Zoome ind og ud
- Slå oplysninger til og fra, hvis du fx ønsker at se bestemte forsyningsstyper
- Se yderligere information om den enkelte ledning, ved at trykke på ledningen
- Skifte til andre baggrundskort fx ortofoto
- Se eventuelle supplerende dokumenter fx borerapporter

Hvis du bruger LER's eksterne kortviser, kan du se ledningsoplysningerne ude på gravestedet uden netforbindelse og uden at være logget på LER. Det kræver blot, at du har downloadet ledningspakken på forhånd og gemt den på din mobile enhed.

Download ledningspakken til din egen enhed

LER 2.0-ledningsoplysningerne bliver lagt i en ledningspakke, der er tilknyttet de enkelte graveforespørgsler. Indholdet af ledningspakken består af GML-filer, som kræver specielle programmer at anvende. Der findes programmer, der kan oversætte GML-filer til andre formater, hvis du ønsker det.

Hvis du allerede benytter programmer til at styre dit gravearbejde, foreslår SDFI, at du drøfter med din IT-leverandør, hvordan disse programmer kan anvende oplysningerne. Der er pt. en række IT-leverandører, der er i gang med at lave smarte løsninger til anvendelse af LER-ledningspakker. De digitale ledningsoplysninger giver rigtig mange muligheder, men det kræver, at man sætter sig ind i, hvilke anvendelsesmuligheder der er, og evt. investerer i passende programmer.

For at hente ledningspakken skal du gå ind på graveforespørgslens resultatside og trykke på 'Hent ledningspakke' under 'Handlinger'.

Ledningsoplysninger på PDF eller print

Ønsker du at få LER 2.0-ledningsoplysninger konverteret til PDF eller printet til papir, kan du gøre dette via kortviseren. Funktionen til PDF-konvertering findes i højre side af kortviseren og ser således ud:

Hvis du printer ledningsoplysningerne, får du ikke det optimale udbytte af LER 2.0-oplysninger, hvor du kan slå enkelte lag til og fra og se de tilknyttede oplysninger om ledningen. SDFI foreslår, at du undersøger, hvordan du kan benytte kortviseren

Eksempler – Graveforespørgsel i og efter indfasningsperioden

Eksempel på proces i indfasningsperioden

Graveaktøren kan i dette tilfælde forvente at modtage oplysninger fra alle ledningsejere i løbet af 5 arbejdsdage.

- I. Dag 1: Graveaktøren logger på ler.dk og opretter en graveforespørgsel. Det fremgår på resultatsiden og kvitteringen, at to ledningsejere har ledninger i graveområdet og at kun den ene er tilsluttet LER 2.0.
- II. Dag 1: Graveaktøren modtager ledningsoplysninger fra ledningsejeren, der er tilsluttet LER 2.0. Der er kommet en besked fra LER om, at der er sket ændringer i ledningspakken, hvis status nu er 'Delvis komplet'. Graveaktøren kan gå ind og se på ledningsoplysningerne i kortviseren og downloade ledningspakken.
- III. Graveaktøren skal være opmærksom på, at der endnu mangler oplysninger fra den anden ledningsejer, som ikke er tilsluttet LER 2.0.
- IV. Dag 1-5: Graveaktøren modtager ledningsoplysninger på PDF via mail fra den anden ledningsejer. På ler.dk er status for den samlede ledningspakke stadig angivet som 'Delvis komplet', men gravearbejdet kan planlægges, da alle ledningsoplysninger for graveområdet er modtaget ('Delvis komplet' indikerer, at nogle oplysninger sendes udenom LER).

Eksempel på proces efter indfasningsperioden

Graveaktøren kan i dette tilfælde forvente at modtage oplysninger fra alle ledningsejere i løbet af 2 timer.

- I. Graveaktøren logger på ler.dk og opretter en graveforespørgsel. Det fremgår på resultatsiden, at fem ledningsejere har ledninger i graveområdet.
- II. Få minutter senere modtager graveaktøren en besked fra LER om, at der er sket ændringer i status for ledningspakken. Graveaktøren logger på ler.dk og ser, at status for den samlede ledningspakke er angivet som 'Komplet'. Graveaktøren ser på ledningsoplysningerne i kortviseren og downloader ledningspakken.
- III. Nu kan gravearbejdet planlægges, da alle ledningsoplysninger for graveområdet er modtaget.

Hvad sker der, når indfasningsperioden er slut 1. juli 2023?

Indfasningsperioden skal give især de største ledningsejere bedre tid til at omstille sig til LER 2.0 og det kræver også tilvæning for graveaktørerne at få ledningsoplysninger både via e-mail og via LER 2.0.

Først og fremmest kræver det, at man tager aktiv stilling til, hvordan LER 2.0 bedst passer ind i ens forretning. Jo tættere vi kommer på 1. juli 2023, jo flere ledningsoplysninger kommer via LER 2.0 og det vil blive mere og mere oplagt at anvende ledningsoplysningerne i LER's kortviser. Nedenstående billede viser, hvordan ledningsoplysningerne udveksles efter indfasningsperioden er afsluttet.

